

VYRIAUSYBĖS ATSTOVAS VILNIAUS APSKRITYJE

Ukmergės rajono savivaldybės tarybai

Kopija
Ukmergės rajono savivaldybės merui
Rolandui Janickui

TEIKIMAS DĖL UKMERGĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBOS 2008-07-31 SPRENDIMO NR. 7-138 PAKEITIMO

2017 m. rugpjūčio 21 d. Nr. 1T-18
Vilnius

Ukmergės rajono savivaldybės taryba 2008-07-31 priėmė sprendimą Nr. 7-138 „Dėl Ukmergės rajono savivaldybės želdynų ir želdinių apsaugos taisyklių tvirtinimo“ (toliau – Sprendimas). Sprendimo 1 punktu patvirtintos Ukmergės rajono želdynų ir želdinių apsaugos taisyklės (toliau – Taisyklės). Vykdamas savivaldybių administracinę priežiūrą nustatyta, jog Taisyklių 21, 22, 23, 24.1.1, 24.1.2, 24.2, 24.7, 24.8, 26, 28, 30 punktai neatitinka aukštesnės galios teisės aktų reikalavimų.

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 4 straipsnio 6 punkte įtvirtintas savivaldybės veiklos ir savivaldybės institucijų priimamų sprendimų teisėtumo principas, kuris reiškia, kad savivaldybės veiklos klausimais priimti sprendimai turi atitikti įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus, t. y. turi būti užtikrinamas savivaldybės veiklos ir savivaldybės institucijų priimamų sprendimų teisėtumas. Iš konstitucinio teisinės valstybės principo, kitų konstitucinių imperatyvų kylantis reikalavimas teisėkūros subjektams paisyti teisės aktų hierarchijos, *inter alia* reiškia, kad žemesnės galios teisės aktuose draudžiama nustatyti tokį teisinį reguliavimą, kuris konkuruotų su nustatytu aukštesnės galios teisės aktuose. Žemesnės galios teisės aktu negalima pakeisti aukštesnės galios teisės akto ir sukurti naujų bendro pobūdžio teisės normų, kurios konkuruotų su aukštesnės galios teisės akto normomis. Poįstatyminiais teisės aktais negalima nustatyti tokio teisinio reguliavimo, kuris nebūtų grindžiamas įstatymais. Taigi, teisėtumo principas įpareigoja laikytis teisės aktų hierarchijos ir užtikrinti, kad žemesnės galios teisės aktai atitiktų visų aukštesnės galios teisės aktų reikalavimus.

I. Taisyklių 21 punkte nustatyta, jog leidimai išduodami žemės ar želdynų ir želdinių savininkams ir valdytojams ar jų įgaliotiems asmenims vadovaujantis Aplinkos ministerijos patvirtintu saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo atveju, šių darbų vykdymo ir leidimų šiems darbams išdavimo, medžių ir krūmų vertės atlyginimo tvarkos aprašu.

Lietuvos Respublikos želdynų įstatymo 20 straipsnio 3 dalis numato, kad saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo atveju, šių darbų vykdymo ir leidimų šiems darbams išdavimo, medžių ir krūmų vertės atlyginimo tvarką nustato Aplinkos ministerija. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008-01-31 įsakymu Nr. D1-87 patvirtinto Saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo atveju, šių darbų vykdymo ir leidimų šiems darbams išdavimo, medžių ir krūmų vertės atlyginimo tvarkos aprašo (toliau – Aprašas) 1 punktas reglamentuoja, jog Aprašas nustato saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo, šių darbų vykdymo, leidimų šiems darbams išdavimo, medžių ir krūmų vertės

atlyginimo tvarką. Aprašo 2 punktą numato, kad Aprašas taikomas fiziniams ir juridiniams asmenims, norintiems nukirsti, persodinti ar kitaip pašalinti saugotinus medžius ir krūmus. Juo vadovaujasi savivaldybės, išduodamos leidimus šiems darbams atlikti ir nustatyti saugotinių medžių ir krūmų vertės atlyginimo tvarką.

Aprašo 13 punkte reglamentuojama leidimų išdavimo tvarka. Aprašo 13.1 punkte nurodyta, jog želdynų ir želdinių savininkas ar valdytojas (įskaitant ir seniūnijas), kitas fizinis ar juridinis asmuo pateikia savivaldybei argumentuotą nustatytos formos prašymą saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo darbams. Taigi, vadovaujantis Aprašo 13.1 punktu, leidimai saugotinių medžių ar krūmų kirtimui, persodinimui ar kitokiems pašalinimo darbams gali būti išduodami ne tik žemės ar želdynų ir želdinių savininkams ir valdytojams ar jų įgaliotiems asmenims, bet kuriam fiziniam ar juridiniam asmeniui. Tuo tarpu Taisyklių 21 punktas nepagrįstai susiaurina asmenų, turinčių teisę gauti leidimą, sąrašą, tuo pačiu apriboja kitų asmenų teisę teikti prašymus dėl leidimo išdavimo. Atsižvelgiant į tai, kad leidimų kirsti ar kitaip šalinti saugotinus medžius (toliau – leidimas) išdavimo tvarka yra nustatyta Aplinkos ministro įsakymu ir ši tvarka yra privaloma savivaldybių institucijoms, kurios savo sprendimais negali nustatyti kitokio teisinio reglamentavimo, jį susiaurinti ar išplėsti, darytina išvada, kad Taisyklių 21 punktas ta apimtimi, kuria nustato baigtinį asmenų, kuriems išduodamas leidimas, sąrašą, neatitinka Želdynų įstatymo 20 straipsnio 3 dalies, Aprašo 13.1 punkto nuostatų, o kartu ir *teisėtumo* principo.

II. Taisyklių 22 punktas reglamentuoja atvejus, kada leidimo medžių ir krūmų kirtimui ar kitokiam pašalinimui nereikia, t. y.:

22.1. *vaismedžiams, vaiskrūmiams;*

22.2. *želdiniams, kai jie auga ant pastatų stogų, pamatų ar kitų jo dalių;*

22.3. *kapinėse (individualiose kapavietėse) želdinių savininko pasodintoms tujoms, kadagiams ir kitiems žemaūgiams dekoratyviniams spygliuočiams;*

22.4. *šalinti (kirsti) vėjo, sniego, žaibo ar dėl kitų priežasčių išverstus, nulaužtus medžius, genėti medžius, kai kelia pavojų žmonėms, pastatams ir statiniams ar eismui.*

Atsižvelgiant į tai, kad atvejai, kada nereikia leidimo medžių ir krūmų kirtimui ar kitokiam pašalinimui, genėjimui yra nustatyti Aprašo 10 punkte, o savivaldybės tarybai nesuteikti įgaliojimai savo sprendimu pakeisti – susiaurinti ar išplėsti – Aprašo nuostatų, darytina išvada, kad Taisyklių 22 punktas privalo atitikti Aprašo 10 punkte nustatytus atvejus. O jie yra tokie:

10. *Leidimo medžių ir krūmų kirtimui ar kitokiam pašalinimui, genėjimui nereikia:*

10.1. *kai jie auga:*

10.1.1. *vandens telkiniuose, grioviuose, pylimų (polderių) ir griovių (išskyrus sureguliuotas upes ir upelius) šlaituose;*

10.1.2. *ant įrašytų į melioruotos žemės ir melioracijos statinių apskaitą: slenksčių, greitviečių, vandens pralaidų, drenažo rinktuvų ir sausintuvų, siurblių, tvenkinių žemės užtvankų, pylimų, drėkinimo vamzdinių, šulinių, vandens nuleistuvų, siurblių ir 15 m atstumu nuo jų pakraščio, grioviuose ir jų šlaituose (išskyrus sureguliuotas upių vagas), griovio priežiūros juostoje;*

10.1.3. *ant pastatų stogų, pamatų ar kitų jo dalių;*

10.1.4. *kapavietėse (suderinus su kapinių priežiūrą vykdančia organizacija ar atsakingu asmeniu), išskyrus kultūros paveldo objektų teritorijas;*

10.2. *invazinėms medžių rūšims, įrašytoms į Invazinių Lietuvoje rūšių sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. rugpjūčio 16 d. įsakymu Nr. D1-433 „Dėl Invazinių Lietuvoje rūšių sąrašo patvirtinimo“;*

10.3. *formuojant gyvatvores ir karpant medžių šakas kelio ženklų veikimo zonose.*

Įvertinus Taisyklių 22 punkte nustatytus atvejus ir Aprašo 10 punkte nustatytus atvejus, konstatuotina, jog Taisyklių 22 punkte nėra nustatyti Aprašo 10.1.1, 10.1.2, 10.1.4 (išskyrus želdinių savininkų pasodintų tujų, kadagių ir kitų žemaūgių dekoratyvinių spygliuočių kirtimą/šalinimą), 10.2 bei 10.3 punktuose nustatyti atvejai. Todėl darytina išvada, kad Taisyklių 22 punktas, ta apimtimi, kuria nėra nustatyti visi Aprašo 10 punkte reglamentuojami atvejai, kada nereikia leidimų kirsti/šalinti saugotinus medžius ir krūmus, neatitinka Aprašo 10.1.1, 10.1.2,

10.1.4 , 10.2, 10.3 punktų, o tuo pačiu ir Želdynų įstatymo 20 straipsnio 3 dalies nuostatų bei teisėtumo principo.

Atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad siekiant teisinio aiškumo, Taisyklių 22 punkte neturi būti įrašomi vaismedžiai ir vaiskrūmiai, t. y. medžiai ir krūmai, kurie nėra priskiriami saugotiniams apskritai.

III. Taisyklių 23 punkte išvardinami leidimų saugotinių medžių ir krūmų kirtimui/šalinimui išdavimo atvejai. Šis punktas, ta apimtimi, kuria yra susiaurintas neatlygintinai kertamų/šalinamų saugotinių medžių ir krūmų sąrašas, t. y. nenumatyta galimybė kirsti/šalinti saugotinius medžius ir krūmus, kai: išpuvę (išskyrus atvejus, kai nėra pavojingi žmonėms, pastatams, eismui ir labai svarbūs biologinės įvairovės požiūriu) (Aprašo 4.3 p.); auga ant piliakalnių, pilkapių (Aprašo 4.12 p.); šalinamos saugotinių medžių, pasvirusių didesniu kaip 45° kampu, storosios šakos (Aprašo 4.19 p.), neatitinka Aprašo 4 punkto.

Aprašo 4.1 punktas numato, kad neatlygintinai gali būti kertami (šalinami) saugotini nudžiūvę medžiai ir krūmai, išskyrus uoksinius (drevėtus). Taisyklių 23.1 punktas numato, jog leidimai kirsti išduodami visiems nudžiūvusiems saugotiniams medžiams ir krūmams. Todėl Taisyklių 23.1 punktas, ta apimtimi, kuria nenumato išimties uoksinių (drevėtų) medžių kirtimui/šalinimui, neatitinka Aprašo 4.1 punkto.

Taisyklių 23.4 punktas numato, jog leidimai saugotinių medžių ir krūmų kirtimui išduodami, kai šie *auga kapinėse pažeistomis gyvybinėmis funkcijomis ir gadina paminklus, antkapius, kapinių tvorą*. Tuo tarpu Aprašo 4.11 punktas numato, jog gali būti kertami (šalinami) visi saugotini medžiai ir krūmai, augantys kapinėse, jeigu jie gadina paminklus, antkapius, kapinių tvorą, t. y, Aprašo 4.11 punktas papildomų sąlygų tokių medžių ir krūmų šalinimui nenumato. Todėl Taisyklių 23.4 punktas, ta apimtimi, kuria išplečia reikalavimus kapinėse augančių saugomų medžių ir krūmų šalinimui ir kartu tą riboja, neatitinka Aprašo 4.11 punkto.

IV. Taisyklių 24 punktas reglamentuoja leidimų išdavimo tvarką. Taisyklių 24.1.1 punkte numatyta, jog *privatčių valdų savininkai ir valdytojai, norėdami savo sklype iškirsti želdinius (saugotinus ar nesaugotinus), pateikia nustatytos formos prašymą Ukmergės rajono savivaldybės administracijos Architektūros ir teritorijų planavimo skyriui. Saugotiniams želdiniams nustatyta tvarka išduodamas leidimas*.

Želdynų įstatymo 15 straipsnio 2 dalis reglamentuoja želdynų ir želdinių savininkų ir valdytojų teises ir numato, jog želdynų ir želdinių savininkai ir valdytojai turi teisę privačioje žemės valdoje esančius želdynus ir želdinius, kurie teisės aktais nėra priskirti saugotiniams, tvarkyti savo nuožiūra, nepažeidžiant kaimyninių žemės sklypų ir namų valdų savininkų, valdytojų ar naudotojų interesų. Aprašo 13.1 punktas numato, jog *želdynų ir želdinių savininkas ar valdytojas (įskaitant seniūnijas), kitas fizinis ar juridinis asmuo pateikia savivaldybei argumentuotą nustatytos formos **prašymą saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo darbams***. Taigi Taisyklių 24.1.1 punktas, ta apimtimi, kuria nepagrįstai nustato įpareigojimą privatčių valdų savininkams ir valdytojams teikti prašymus savivaldybės administracijai, norint savo sklype iškirsti **nesaugotinus** želdinius (pvz., vaismedžius, vaiskrūmius) ir tuo pačiu nepagrįstai apunkina nesaugotinių želdinių šalinimą privačiose valdose, neatitinka Želdynų įstatymo 15 straipsnio 2 dalies 1 punkto bei Aprašo 13.1 punkto.

Taisyklių 24.1.2 punktas numato, jog *daugiabučių gyvenamųjų namų savininkų bendrijų pirmininkų, daugiabučių gyvenamųjų namų administratorių prašymai kirsti geros būklės, nekeliančius pavojaus želdinius nagrinėjami tada, kai kartu su prašymu pateikiama susirinkimo protokolo kopija arba jo išrašas, patvirtinantis, kad daugiau kaip 51% namo gyventojų savininkų pritaria šiam prašymui. Jei želdiniai auga prie konkrečios laiptinės, pastarosios gyventojai želdinių pertvarkymui turi pritariti vienbalsiai. (Išimtis gali būti padaryta atsižvelgus į vasaros metu kambariuose atliktus apšvietimo tyrimus, kurie neatitinka galiojančių normų)*. Tokia nuostata be jokio teisinio pagrindo susiaurina asmenų, turinčių teisę kreiptis dėl leidimo išdavimo daugiabučio namo kieme arba artimiausioje jo aplinkoje augančių saugotinių želdinių kirtimo, genėjimo ar kitokio patvarkymo, sąrašą ir tuo pačiu apriboja kitų asmenų (įskaitant ir daugiabučio namo bendraturčio) teisę teikti prašymus dėl leidimo išdavimo. Be to, atkreiptinas dėmesys ir į

Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 4.85 straipsnio nuostatas (2-3 dalys), numatančias, jog ne visais atvejais sprendimų priėmimui reikalinga butų ir kitų patalpų savininkų balsų dauguma, t. y. 51 proc. balsų. Todėl reikalavimas turėti 51 proc. ar net 100 proc. (vienbalsį) gyventojų pritarimą taip pat nepagrįstai ir neproporcingai apsunkina daugiabučių gyvenamųjų namų butų ir kitų patalpų savininkų teisių įgyvendinimą.

Taigi, atsižvelgiant į tai, kad leidimų kirsti/šalinti saugotinus medžius išdavimo tvarka yra nustatyta Aplinkos ministro įsakymu ir ši tvarka yra privaloma savivaldybių institucijoms, kurios savo sprendimais negali nustatyti kitokio teisinio reglamentavimo, jį susiaurinti ar išplėsti, darytina išvada, kad Taisyklių 24.1.1 ir 24.1.2 punktai, ta apimtimi, kuria numato prašymų teikimą ir dėl nesaugotinių želdinių kirtimo/šalinimo privačiose valdose bei apriboja kitų asmenų teisę teikti prašymus dėl leidimo išdavimo saugotinių medžių ir krūmų kirtimui, genėjimui ar kitokiam pertvarkymui daugiabučių gyvenamųjų namų kiemuose bei numato kitokią prašymų nagrinėjimo tvarką, nei nustatyta Aplinkos ministro įsakymu, prieštarauja Želdynų įstatymo 20 straipsnio 3 daliai, Aprašo 13 punktui, o kartu ir *teisėtumo* bei *įstatymo viršenybės* principams.

V. Taisyklių 24.7 punkte išvardinti subjektai, su kuriais derinamas leidimas. Vadovaujantis minėtu punktu, *Leidimas derinamas su: Lietuvos Respublikos Vilniaus regiono aplinkos apsaugos departamento Ukmergės rajono agentūra, išskyrus Taisyklių 23 punkte numatytus atvejus; Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Vilniaus teritoriniu padaliniu, kai medžiai ir krūmai kertami, genimi ar pertvarkomi nekilnojamųjų kultūros vertybių teritorijoje ir jos apsaugos zonoje ir želdynų ir želdinių savininku ar valdytoju, kai prašymą pateikė ne jis (išskyrus savivaldybę).* Taisyklių 24.7 punktas, ta apimtimi, kuria susiaurinamas leidimų derinančių institucijų sąrašas ir nenumatoma, kad leidimas turi būti derinamas su saugomos teritorijos direkcija, jei saugotini medžiai ir krūmai auga saugomoje teritorijoje, turinčioje direkciją, neatitinka Aprašo 13.5 punkto.

Taisyklių 24.8 punktas numato, kad *Savivaldybės administracijos direktoriaus įgaliotas asmuo leidimą išduoda jo nederindamas, jei nustatyta tvarka parengtuose ir patvirtintuose detaliuosiuose ir specialiuosiuose planuose, atskirųjų ir priklausomųjų želdynų kūrimo ir tvarkymo projektuose, saugomų teritorijų planavimo dokumentuose yra pateikti duomenys apie kertamų ar pertvarkomų medžių ir krūmų rūšinę sudėtį, skaičių bei jų augimo vietas ir šie dokumentai yra nustatyta tvarka suderinti su Aplinkos ministerijos Vilniaus regiono aplinkos apsaugos departamentu.* Aprašo 13.6 punktas numato, jog leidimas nederinamas, jei nustatyta tvarka parengtuose ir patvirtintuose detaliuosiuose ir specialiuosiuose planuose, atskirųjų ir priklausomųjų želdynų kūrimo ir tvarkymo projektuose, saugomų teritorijų planavimo dokumentuose yra pateikti duomenys apie kertamų ar pertvarkomų medžių ir krūmų rūšinę sudėtį, skaičių bei jų augimo vietas ir šie dokumentai yra nustatyta tvarka suderinti su Aplinkos ministerijos regiono aplinkos apsaugos departamentu ir saugomos teritorijos direkcija, kai kertami ar pertvarkomi saugomoje teritorijoje, turinčioje direkciją, augantys medžiai ir krūmai. Taigi, Taisyklių 24.8 punktas, ta apimtimi, kuria susiaurinamas reikalavimų sąrašas atvejams, kada leidimai išduodami jų nederinant, neatitinka Aprašo 13.6 punkto.

VI. Taisyklių 26 punktas reglamentuoja saugotinių medžių ir krūmų persodinimą. Jame numatoma, jog *Saugotinių medžių ir krūmų persodinimas gavus leidimą vykdomas išimtiniais atvejais: platinant gatves, vykdant statybos ir kitus darbus:*

26.1. *Medžiai ir krūmai persodinami užsakovo lėšomis savivaldybės administracijos nurodytoje vietoje.*

26.2. *Saugotinių medžių ir krūmų persodinimo darbai vykdomi pagal parengtą ir patvirtintą želdinių tvarkymo projektą ar schemą.*

26.3. *Persodinami sveiki, gerai išsivystę, be mechaninių pažeidimų medžiai, ne storesni kaip 25 cm diametro (1,3 m aukštyje). Persodintus medžius privaloma 3 metus prižiūrėti.*

Saugotinių medžių ir krūmų persodinimą reglamentuoja Aprašas. Aprašo 6 punktas numato: *Saugotinių medžių ir krūmų persodinimas vykdomas išimtiniais atvejais: platinant gatves, vykdant statybos ir kitus darbus:*

6.1. medžiai persodinami su žemės gumulu, kurio diametras 2,0 x 2,0 m ir 2,4 x 2,4 m;

6.2. saugotinių medžių ir krūmų persodinimo darbai vykdomi pagal nustatytą tvarka parengtą ir patvirtintą želdinių pertvarkymo projektą ar schemą;

6.3. persodinami sveiki, gerai išsivystę, be mechaninių pažeidimų, šalčio plyšių ir persodinimą pakeliantys medžiai, ne storesni kaip 25 cm diametro (1,3 m aukštyje). Ypač vertingi medžiai gali būti ir didesnio diametro, prieš tai paruošti persodinimui;

6.4. persodinant laja apipjaustoma, sutrumpinant šonines šakas (išskyrus qžuolą, beržą ir spygliuočius). Persodinamų medžių apatinės skeletinės šakos turi būti išsidėsčiusios ne aukščiau kaip 3–4 m;

6.5. dėl sumažėjusio medžių dekoratyvumo ir jų virtimo grėsmės esant stipriam vėjui, medžiai persodinami į atokesnes nuo žmonių ir transporto judėjimo vietas ar į medelynus tolimesniam auginimui (formuojant juose medžių lają ir šaknų sistemą). Persodintus medžius privaloma 3 metus prižiūrėti.

Atsižvelgiant į tai, kad saugotinių medžių ir krūmų persodinimo tvarka yra nustatyta Aplinkos ministro įsakymu ir ši tvarka yra privaloma savivaldybių institucijoms, kurios savo sprendimais negali nustatyti kitokio teisinio reglamentavimo, jį susiaurinti ar išplėsti, darytina išvada, kad Taisyklių 26 punktą, ta apimtimi, kuria susiaurinama (neįtraukiami Aprašo 6.1, 6.4, 6.5 punktuose numatyti reikalavimai) ir keičiama saugotinių medžių ir krūmų persodinimo tvarka (26.3 p.), prieštarauja Želdynų įstatymo 20 straipsnio 3 daliai, Aprašo 6 punktui, o kartu ir teisėtumo bei įstatymo viršenybės principams.

VII. Želdynų įstatymo 22 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad želdynai kuriami, želdiniai veisiami vadovaujantis teritorijų planavimo dokumentais, želdynų tvarkymo ir kūrimo projektais ir Aplinkos ministerijos patvirtintomis Medžių ir krūmų veisimo, vejų ir gėlynų įrengimo taisyklėmis. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007-12-29 įsakymu Nr. D1-717 patvirtintų Medžių ir krūmų veisimo, vejų ir gėlynų įrengimo taisyklių (toliau – Medžių veisimo taisyklės) 8 punktas nustato atvejus, kada medžius ir krūmus veisti draudžiama:

8.1. vietose, kuriose Specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose įrašytas draudimas sodinti medžius ar krūmus;

8.2. melioracijos griovių ir vandens telkinių dugnuose, melioracijos griovių ir pylimų šlaituose;

8.3. kapavietėse ir kapinėse nesuderinus su savivaldybe ar seniūnija, išskyrus krūmus iki 1 m aukščio;

8.4. valstybinėje žemėje, nesuderinus su savivaldybe ar seniūnija arba tos žemės valdytoju, naudotoju ar neturint įgaliojimų tame sklype tvarkyti želdinius.

Tuo tarpu savivaldybės tarybos patvirtintų Taisyklių 28 punktą numato, kad medžius ir krūmus draudžiama veisti apsaugos juostose ir zonose, nurodytose Vyriausybės nutarimu patvirtintose specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose, kapavietėse ir kapinėse be specialaus projekto.

Atsižvelgiant į tai, kad minėtų reikalavimų nustatymas yra priskiriamas ne savivaldybės tarybos, o Aplinkos ministerijos kompetencijai, darytina išvada, kad savivaldybės tarybos Taisyklėse nustatyti reikalavimai medžių ir krūmų sodinimui privalo atitikti Medžių veisimo taisyklėse nustatytus reikalavimus.

Taigi taisyklių 28 punktą, ta apimtimi, kuria savivaldybės taryba susiaurino atvejų ir vietų, kuriose draudžiama veisti medžius ir krūmus sąrašą, t. y. nenumatė draudimo medžius ir krūmus veisti melioracijos griovių ir vandens telkinių dugnuose, melioracijos griovių ir pylimų šlaituose, valstybinėje žemėje, nesuderinus su savivaldybe ar seniūnija arba tos žemės valdytoju, naudotoju ar neturint įgaliojimų tame sklype tvarkyti želdinius bei nenumatė išimties iš nustatytų draudimų kapavietėse ir kapinėse sodinamiems krūmams iki 1 m aukščio, neatitinka Medžių veisimo taisyklių 8 punkto.

Taisyklių 30 punkte savivaldybės taryba nustatė, jog pertvarkant želdinius nuo kaimyninių sklypų ribų ir gatvės raudonosios linijos medžių ir krūmų sodinimo atstumai turi būti:

30.1. krūmų ir gyvatvorių – ne mažiau kaip 1 m;

30.2. žemaūgių medžių, išaugančių ne daugiau kaip iki 3 m aukščio – 2 m;

30.3. *kitų medžių – 3 m.*

30.4. *formuojant gyvatvorę, jos aukštis sklypo šiaurės, šiaurės rytų ar šiaurės vakarų pusėje turi būti ne didesnis kaip 1,3 m.*

Taisyklių 30.1 ir 30.3 punktai neatitinka Medžių veisimo taisyklių 5.5.1 punkto, kuris nustato, jog medžiai ir krūmai be kaimyninio sklypo savininko, valdytojo ar įgalioto asmens sutikimo raštu veisiami: medžiai iki 3 m aukščio ir krūmai, užaugantys iki 3 m, – ne arčiau kaip 2 m, kiti medžiai – ne arčiau kaip 3 m, šiaurinėje (tarp (>)315° ir (<)45°) sklypo pusėje – ne arčiau kaip 5 m, kiti krūmai – ne arčiau kaip 1 m atstumu nuo kaimyninio sklypo ribos ir tokiu atstumu vienas nuo kito, kad tarp užaugusių medžių lajų ar krūmų išorinių stiebų būtų ne mažesnis kaip 1 m atstumas, kadangi savivaldybės taryba visiems krūmams, neatsižvelgiant į jų aukštingumą, nustatė vienodą (ne mažiau kaip 1 m) sodinimo atstumą, nors krūmai, užaugantys iki 3 m, gali būti sodinami ne arčiau kaip 2 m atstumu nuo kaimyninio sklypo ribos, taip pat nustatė, kad visi kiti medžiai (išskyrus žemaūgius) sodinami 3 m atstumu nuo kaimyninių sklypų ribos ir nenumatė, kad šiaurinėje (tarp (>)315° ir (<)45°) sklypo pusėje tokius medžius galima sodinti ne arčiau kaip 5 m atstumu nuo kaimyninio sklypo ribos.

Taisyklių 30.4 punktas neatitinka Medžių veisimo taisyklių 5.5.2, kuris nustato, jog medžiai ir krūmai be kaimyninio sklypo savininko, valdytojo ar įgalioto asmens sutikimo raštu veisiami: gyvatvorė – ne arčiau kaip 1 m atstumu nuo kaimyninio sklypo ribos ir formuojama ne aukštesnė kaip 1,3 m, išskyrus pietinę (tarp 135° ir 225°) sklypo pusę, kur gyvatvorė gali būti iki 2 m aukščio, kadangi savivaldybės taryba gyvatvorės aukštį apriboja tik sklypo šiaurės, šiaurės rytų ir šiaurės vakarų pusėse, nors iki 1,3 m gyvatvorės aukštis turėtų būti taikomas ir pietrytinėje bei pietvakarinėje sklypo pusėje, be to, nenumato išimties pietinėje (tarp 135° ir 225°) sklypo pusėje, kur gyvatvorė gali būti iki 2 m aukščio.

Apibendrinant tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad Taisyklių 28 ir 30 punktai nurodytose dalyse neatitinka Medžių veisimo taisyklių 5 punkto, o tuo pačiu Želdynų įstatymo 22 straipsnio 1 dalies nuostatų, bei tuo pažeidžia *teisėtumo* principą.

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, bei vadovaudamasi Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punktu, siūlau Ukmergės rajono savivaldybės tarybai svarstyti Sprendimo 1 punktu patvirtintų Taisyklių 21, 22, 23, 24.1.1, 24.1.2, 24.2, 24.7, 24.8, 26, 28, 30 punktų pakeitimo, suderinant su aukščiau minėtų teisės aktų nuostatomis, klausimą.

Šis teikimas turi būti apsvarstytas artimiausiame savivaldybės tarybos posėdyje (bet ne vėliau kaip per mėnesį) nuo teikimo gavimo dienos. Apie priimtą sprendimą Vyriausybės atstovui turi būti pranešta per 10 dienų nuo sprendimo priėmimo dienos.

Taip pat informuoju, jog vadovaujantis Savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 5 punktu, Vyriausybės atstovas turi teisę nustatyti kitą nurodytų veiksmų įvykdymo terminą, jeigu gautas pagal kompetenciją savivaldybės administravimo subjekto motyvuotas prašymas šį terminą pratęsti.

Vadovaujantis Savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 4 straipsnio 9 dalimi, meras artimiausiame savivaldybės tarybos posėdyje privalo su šia informacija supažindinti savivaldybės tarybos narius.

Vyriausybės atstovė

Vilda Vaičiūnienė